

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **J. K.**

skazanego z art. 178a § 1 k.k. i inne

w dniu 8 listopada 2023 r.,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 16 maja 2023 r., sygn. akt III Ka 218/23

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Rzeszowie

z dnia 20 grudnia 2022 r., sygn. akt X K 215/21,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

JML

UZASADNIENIE

J.K. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 2 lutego 2020 roku w miejscowości B. woj. [...] znajdując się w stanie nietrzeźwości 2,56 promila, 2,39 promila, i 2,31 promila alkoholu etylowego we krwi kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym marki C. o nr rej. (...), tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.;

2. w dniu 2 lutego 2020 roku w miejscowości B. woj. [...], będąc w stanie nietrzeźwości 2,56 promila, 2,39 promila, i 2,31 promila alkoholu etylowego we krwi umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w ten sposób, że kierując samochodem m-ki J. o nr rej (...), na łuku drogi w prawo, przez niezachowanie wymaganej ostrożności i nie obserwowanie uważnie drogi, zjechał na przeciwległy pas ruchu w wyniku czego uderzył w prawidłowo idącą pieszą K. W. w wyniku czego doznała obrażeń ciała w postaci: urazu kręgosłupa ze złamaniem 5 kręgu piersiowego, które to obrażenia naruszyły u poszkodowanej czynności narządów ciała na okres powyżej dni siedmiu, co jest zgodne z treścią art. 157 § 1 k.k., tj. o przestępstwo z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2022 roku, sygn. akt X K 215/21, Sąd Rejonowy w Rzeszowie, uznał oskarżonego J. K. za winnego popełnienia zarzucanych mu przestępstw, wymierzył oskarżonemu za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. karę 1 roku pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. karę 1 roku pozbawienia wolności. Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych wobec oskarżonego J. K. jednostkowych kar pozbawienia wolności wymierzył oskarżonemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. Nadto, Sąd orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat, świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 10.000 złotych oraz obowiązek uiszczenia na rzecz oskarżycielki posiłkowej K. W. kwoty 4.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Na podstawie art. 43b k.k. Sąd orzekł podanie wyroku do publicznej wiadomości na koszt oskarżonego poprzez podanie treści wyroku w Gazecie „N.” oraz o kosztach sądowych.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, wyrokiem z dnia 16 maja 2023 roku, sygn. akt III Ka 218/23, Sąd Okręgowy w Rzeszowie, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, sprostował w nim oczywiste omyłki pisarskie oraz orzekł o kosztach sądowych.

Od powyższego wyroku kasację wniósł obrońca skazanego J. K. zarzucając wyrokowi Sądu Okręgowego:

1. rażące naruszenie prawa karnego procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nienależyte i niepełne rozważenie wszystkich zarzutów apelacyjnych podniesionych w środku odwoławczym wywiedzionym przez obrońcę oraz niepełne odniesienie się do nich w uzasadnieniu zapadłego wyroku, co do wyjaśnień skazanego J. K., w szczególności tego, że jego zeznania są spójne, zbieżne i takie same na każdym stadium postępowania zarówno przygotowawczego, jak i sądowego, którym Sąd bezzasadnie odmówiło wiarygodności;
2. rażące naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez niewłaściwe dokonanie oceny zarzutów apelacji obrońcy i w konsekwencji wydanie wyroku o treści uznającej oskarżonego winnym popełnienia zarzucanych mu czynów, poprzez nieuwzględnienie okoliczności szczegółowo wymienionych w zarzutach, mających kluczowe znaczenie dla prowadzonego postępowania, w tym przy zakwestionowaniu poszlak wskazujących na sprawstwo oskarżonego J.K.;
3. rażące naruszenie prawa karnego materialnego, tj. art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k., poprzez uznanie, że J.
4. K. jest winnym popełnienia przestępstwa, tj. na drodze publicznej prowadził samochód osobowy będąc w stanie nietrzeźwości oraz będąc w stanie nietrzeźwości umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem m-ki J., na łuku drogi w prawo przez niezachowanie wymaganej ostrożności i nie obserwowanie uważnie drogi zjechał na przeciwległy pas ruchu w wyniku czego uderzył w prawidłowo idącą pieszą K. W. w wyniku czego doznała obrażeń ciała w postaci: urazu kręgosłupa ze złamaniem 5 kręgu piersiowego, które to obrażenia naruszyły u poszkodowanej czynności narządów ciała na okres powyżej siedmiu dni - w sytuacji gdy brak jest wystarczających i jednoznacznych dowodów świadczących o winie oskarżonego, co w konsekwencji doprowadziło do jego bezpodstawnego

skazania;

5. rażąco naruszenie prawa karnego procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 1 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie przy wymiarze kary orzeczonej wobec skazanego J. K. ujawnionych w toku przewodu sądowego właściwości i warunków osobistych skazanego oraz pozytywnej opinii w miejscu zamieszkania dotyczącej jego osoby, co skutkowało wymierzeniem rażąco niewspółmiernie surowej kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze dwóch lat pozbawienia wolności w sytuacji, gdy z dowodów tych jednoznacznie wynikało, że skazany nie jest groźnym przestępcą, dla którego tylko orzeczenie tak wysokiej kary bezwzględnej spełni cel kary, w sytuacji gdy postawa życiowa skazanego, charakter jego pracy, brak jakiegokolwiek konfliktu z pokrzywdzoną pozwalają uznać, iż skazany będzie w przyszłości żył zgodnie z normami prawnymi i moralnymi bez konieczności jego dwuletniej izolacji.

Mając na uwadze podniesione zarzuty, obrońca skazanego, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i uniewinnienie oskarżonego J. K., ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w Rzeszowie wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniesiona przez obrońcę skazanego kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

W tym miejscu należy przypomnieć, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służącym od kończącego postępowanie, prawomocnego wyroku sądu odwoławczego (art. 519 k.p.k.). Oznacza to, że podnoszone w kasacji zarzuty odnosić się powinny, co do zasady, do rażącej obrazy prawa, do której miało dojść w toku postępowania odwoławczego. Tymczasem sposób sformułowania zarzutów w kasacji obrońcy skazanej, treść jej uzasadnienia oraz zawarty w niej wniosek w oczywisty sposób dowodzą, że nadzwyczajny środek zaskarżenia został potraktowany przez autora kasacji jako kolejny instancyjny środek odwoławczy. W

rzeczywistości bowiem żaden z zarzutów nie kwestionuje prawidłowości rozpoznania wniesionej apelacji i sposobu procedowania w toku postępowania odwoławczego.

Uważna lektura zarzutów sformułowanych w kasacji nieodparcie prowadzi do wniosku, że są one, nie dosłownym, ale jednak, powtórzeniem zarzutów apelacyjnych, do których Sąd Okręgowy odniósł się w sposób właściwy i kompleksowy.

Odnosząc się do zarzutów pkt 1 i 2 kasacji, w których skarżący podnosi jakoby Sąd II instancji w sposób nienależyty i niepełny rozważył wszystkie zarzuty apelacyjne podniesione w środku odwoławczym wywiedzionym przez obrońcę, wskazać należy, że nie znajdują one potwierdzenia w treści uzasadnienia wyroku Sądu Odwoławczego sporządzonego w sprawie. O obrazie art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważył wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, zaś o naruszeniu art. 457 § 3 k.p.k. - gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków apelacji.

Analizując zarzut kasacji, sprowadzający się do zakwestionowania rzetelności kontroli odwoławczej w odniesieniu do zarzutów apelacyjnych dotyczących naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów stwierdzić należy, że argumentacja obrońcy jest chybiona i w zasadzie stanowi jedynie powtórzenie treści apelacji. Sąd odwoławczy w sposób całościowy i wyczerpujący rozważył zarzuty podniesione przez skarżącego Sąd nie tylko nie pominął żadnego z podniesionych przez skarżącego zarzutów, lecz także wnikliwie i wyczerpująco uargumentował, dlaczego uznał poszczególne zarzuty zawarte we wniesionym środku odwoławczym za bezzasadne. W treści uzasadnienia wyroku Sądu II instancji znajduje się obszerna i wystarczająca dla przedmiotowego postępowania analiza zachowania standardu swobodnej, a nie dowolnej oceny materiału dowodowego, w tym także ocena wyjaśnień skazanego.

Jak słusznie dostrzega prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację, Sąd wskazał przyczyny, z powodu których odmówił wiarygodności wyjaśnieniom skazanego. Okoliczność takie jak wewnętrzna sprzeczność depozycji procesowych skazanego (powołuje się on bowiem na niepamięć, równocześnie jednak szereg

okoliczności, szczególnie tych mniej znaczących dla rozstrzygnięcia o jego sprawstwie i winie, opisuje w sposób precyzyjny i szczegółowy) jednoznacznie podważają wiarygodność złożonych wyjaśnień. Przekonanie Sądu o niewiarygodności relacji procesowych podejrzanego oparte zostało na analizie całokształtu okoliczności sprawy, jest logiczne, a nadto zostało dokonane z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku, szczegółowo wskazał, iż nie doszło „do przerwania procesowego łańcucha poszlak”. Materiał dowody pozwala bowiem na poczynienie jednoznacznych ustaleń w zakresie sprawstwa skazanego - wskazują na to zarówno zeznania świadków, dokumentacja fotograficzna obrazująca położenie poszczególnych przedmiotów na siedzeniu pasażera w pojeździe marki J., umiejscowienie obrażeń na ciele skazanego oraz opinie biegłych z zakresu badań osmologicznych, biologicznych i medycyny sądowej. Podnoszony przez obrońcę zarzut *de facto* zmierza do przyjęcia zupełnie sprzecznej ze zgromadzonym materiałem dowodowym wersji procesowej, prezentowanej przez J. K.. Zatem jego celem nie jest konwalidacja rażących uchybień przepisom prawa procesowego, lecz zmiana ustalonego przez Sąd I instancji i w pełni zaaprobowanego przez Sąd II instancji stanu faktycznego.

Zauważyć należy również, że brak podstaw do zasadnego stawiania zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k. Co do zasady, zarzut taki podnoszony może być w postępowaniu kasacyjnym tylko wówczas, gdy sąd odwoławczy poczynił samodzielne ustalenia faktyczne, a nie miało to miejsca w niniejszej sprawie.

Podobnie art. 410 k.p.k. nie ma zastosowania do postępowania odwoławczego, ponieważ to nie dowody ujawnione przed Sądem drugiej instancji stanowiły podstawę rozstrzygnięcia tego Sądu.

Odnosząc się natomiast do zarzutu rażącego naruszenia prawa karnego materialnego, tj. art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. podnieść należy, co też i słusznie dostrzega prokurator, że uchybienie w postaci obrazy prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu do trafnych i niekwestionowanych ustaleń faktycznych. Nie można więc zarzucać obrazy prawa materialnego - w sytuacji, gdy jednocześnie przyjmuje się, że wadliwość orzeczenia jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego

podstawę lub ustalenia te są wynikiem naruszenia przepisów prawa procesowego. Jednak, jeżeli tego rodzaju zabieg został dokonany w kasacji, to - wobec tego, że został dokonany w nadzwyczajnym środku zaskarżenia - musi prowadzić do wniosku o jego niezasadności, i to kwalifikowanej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2020 r. V KK 589/18). Niedopuszczalne jest zatem podnoszenie zarówno zarzutu rażącej obrazy prawa materialnego, jak i błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia. Tak sformułowana skarga kasacyjna musi okazać się nieskuteczna.

Treść uzasadnienia wyroku Sądu *ad quem* dowodzi, że wszystkie zarzuty zawarte w apelacji zostały przez ten Sąd rozpoznane, a wynik rozumowania organu procesowego w tym zakresie przedstawiony został w wyczerpujący sposób w treści pisemnych motywów rozstrzygnięcia.

Podsumowując powyższe rozważania stwierdzić należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych. W żadnym razie nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i własnych wniosków z tych ocen płynących, bez wykazania uchybień - i to rażących - w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2017 r., sygn. akt III KK 265/17, baza orzeczeń Supremus).

W tym stanie rzeczy trzeba stwierdzić, że obrońca skazanego we wniesionej kasacji w stopniu oczywistym nie wykazał, aby zaskarżony wyrok dotknięty był nie tylko rażącym, ale jakimkolwiek naruszeniem prawa. Konsekwencją tej oceny było oddalenie kasacji, jako oczywiście bezzasadnej.

Ponadto rozstrzygnięto o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego.

JML

[ał]

